

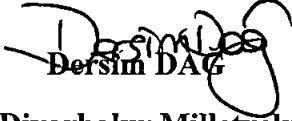
T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı : 22130
Tarih : 31/10-2022

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

13/12/2004 tarihli ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Kanunu ve Ceza Muhakemesi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifim gerekçesiyle birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını arz ederim. 31/10/2022

Dersim DAĞ

Diyarbakır Milletvekili

GEREKÇE

Adli Tıp Kurumu (ATK) Adalet Bakanlığı'nın bürokrat ataması olarak gördüğü bir yapılanmaya sahip olması nedeniyle şimdiye kadar bilimsel kaygılarla yapılan eleştiriler, siyasi eleştiriler olarak görülmüş ve gereken önem verilmemiştir. Bu durum, son günlerde kamuoyu gündeminde bulunan tedavileri veya tahliyeleri yapılmayan “hasta ve engelli tutuklu/hükümlüler” ile sınırlı olmadığı dikkate alınmalıdır. Adli Tıp Kurumunun yargının tarafsız ve bağımsızlığı ile adil yargılanma hakkına vermekte olduğu zarar uzun süredir kamuoyuna yansımaktadır. 2022 Ocak-Ekim ayları arasında 62, İç Anadolu Cezaevlerinde Ağustos-Ekim ayları arasına 23 hasta mahpusun hayatını yitirmesi, ATK raporlarının mahpus sağlığı ve hayatı için risk barındırdığı bilinmektedir. Verilerden de anlaşılacağı üzere, Türkiye'nin adli tıp alanındaki en büyük bilirkişilik kurumu ATK, bilirkişiliğin en öncelikli koşulu olan güvenilirliğini bütün toplum nezdinde kaybetmiştir.

Adli Bilimlerin olmazsa olmaz kaynağı olan üniversitelerden, bilim insanlarından ve bilimsel incelemelerden destek almaksızın düzenlenen raporlar bilimsel ve hukuksal olarak kabul edilemez. Bilirkişi ve bilirkişilik kurumlarının yeterlik ve yetkinliklerinin bağımsız kurumlar tarafından değerlendirilmesi hukukun saygınlığı ve toplumun adalete güven duyması için önemlidir. ATK'nın bu koşullarda bilirkişilik yapmaya devam etmesi adalete olan güveni de derinden sarsmaktadır. Bu durum sürdürülebilir değildir ve Türkiye'deki adli tıp organizasyonunun hızla gözden geçirilmesi ve bilimsel veriler doğrultusunda yeniden yapılandırılarak özerk ve bağımsız bir nitelik kazandırılması gerekmektedir.

Resmi Bilirkişi kavramı ve hasta mahpusların sadece ATK raporları sonrasında tahliye edilmesi, yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığına aykırı olduğu gibi, özellikle ceza yargılamaları açısından adil yargılanma hakkının da ihlali niteliğindedir. Dolayısıyla hasta mahpusların tedavi hakkından yetkin bir şekilde yararlanması ve geri dönülemez bir aşamaya gelmemeleri adına, ATK'nın hasta mahpusların tedavi ve serbest bırakılmasına ilişkin kararları bağlayıcı olmaktan çıkarılmalıdır. Hasta mahpusların durumu, Sağlık Bakanlığınca belirlenen tam teşekküllü hastanelerin sağlık kurullarınca düzenlediği raporlar doğrultusunda değerlendirilmelidir.

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	İnsan Haklarını İnceleme
	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Esas Komisyon	Adalet
Tarih: 01 Kasım 2022 Esas No: 2/4695	

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BSK.LİĞİ
31 Ekim 2022
Numara

T B M M GENEL EVRAK
31 Ekim 2022
No: 1104094

Öte yandan ağır hastaların tutuklanması ve uzun tutukluluk hali de başlıca sorunlardandır. Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 100. Maddesi tutuklama koşulları düzenlemiştir. Ancak istisnai uygulanması gereken 'tutuklama', Türkiye'de yargının keyfi ve bağımsızlığını yitirmiş kararları sebebiyle 'tedbir' olmaktan çıkıp cezaya dönüşmektedir. Hapishanelerdeki ağır hasta tutukluların sağlık hakları ve yaşama hakları da bu yolla tehlikeye atılmaktadır. Dolayısıyla ağır hastalığı veya sakatlığı bulunanlar hakkında, hastalığın ilerleyeceği veya tek başına ihtiyaçlarının karşılayamayacaklarını ortaya koyan tam teşekküllü devlet hastanesi, eğitim ve araştırma hastanesi veya üniversite sağlık kurulları tarafından verilen raporlara istinaden tutuklama kararı verilmemelidir. Bu bağlamda; değişikliklerin yapılması önem arz etmektedir.

CEZA VE GÜVENLİK TEDBİRLERİNİN İNFAZI HAKKINDAKİ KANUN İLE CEZA MUHAKEMESİ KANUNU DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 5275 Sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un 16 ıncı maddesinin 3 üncü ve 6 ıncı fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

'(3) Yukarıdaki fıkralarda belirtilen geri bırakma kararı; tam teşekküllü devlet hastanelerinin, eğitim ve araştırma hastanelerinin, üniversite hastanelerinin sağlık kurullarınca düzenlenen rapor üzerine infazın yapıldığı yer Cumhuriyet Başsavcılığınca verilir. Hükümlünün ceza infaz kurumunda tedavi edilmesinin mümkün olduğuna ilişkin tam teşekküllü devlet hastanesi, eğitim ve araştırma hastanesi, üniversite hastanesi tarafından verilen rapora hükümlü veya üçüncü dereceye kadar bir yakının itirazı halinde; kararı veren hastane dışındaki bir başka hakem hastanesinin sağlık kurulu tarafından verilir.

(6) Maruz kaldığı ağır bir hastalık veya sakatlık nedeniyle ceza infaz kurumu koşullarında hayatını yalnız idame ettiremeyen hükümlünün cezasının infazı üçüncü fıkrada belirlenen usule göre iyileşinceye kadar geri bırakılır.'

MADDE 2: 5271 Sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 100 üncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

'(5) Maruz kaldığı ağır bir hastalık veya sakatlık nedeniyle ceza infaz kurumu koşullarındaki tedavi ve bakımının yapılamayacağı, iyileşmesinin sağlayamayacağı, ceza infaz kurumunda kalmasının hastalığının ilerlemesine sebebiyet vereceği veya artık tek başına ihtiyaçlarını karşılamasının mümkün olmadığı tam teşekküllü devlet hastanesi, eğitim ve araştırma hastanesi, üniversite hastanesi sağlık kurulu tarafından verilen rapor üzerine saptanan şüpheli veya sanık hakkında tutuklama kararı verilemez. Tutuklunun ceza infaz kurumunda tedavi edilmesinin mümkün olduğuna ilişkin tam teşekküllü devlet hastanesi, eğitim ve araştırma hastanesi, üniversite hastanesi sağlık kurulu tarafından verilen raporu tutuklu veya üçüncü

dereceye kadar bir yakının itirazı halinde ilk raporu veren hastane dışındaki hakem bir hastanenin sağlık kurulu tarafından tekrar verilir.

Tutuklama kararı verilmesinden sonra maruz kaldığı ağır bir hastalık veya sakatlık nedeniyle ceza infaz kurumu koşullarında hayatını yalnız idame ettiremeyeceği veya tedavisi, iyileşmesi ve bakımının mümkün olmadığı tam teşekküllü devlet hastanesi, eğitim ve araştırma hastanesi, üniversite hastanesi sağlık kurulu tarafından verilen rapor ile tespit edilen tutuklu sanıklar hakkında tutuklama nedenleri ortadan kalkmış kabul edilerek tahliyelerine karar verilir.'

MADDE 3- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.